

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo iii. pro d[omi]nica x. post Trinitatis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

nardus sermone de ramis palmarum. Pñs
tribulatio est via vite: via glie: via verita
tis habitaculi: via regni.

Sermo. iij. pro dñica r. post
Trinitatis.

Videns iesus

Et nemo potest dicere domi
nus iesus: nisi i spiritu sancto.
j. Co. xij. Ostendit ibi apostolus q̄ sit ne
cessaria spiritus sancti p̄sentia. quia vicz Ne
mo potest dicere: ore. s. proferendo: r. ani
mo tenendo. quod est p̄rie dicere: domi
nus iesus: nisi i spiritu sancto. In his aut
duobus nominib: dominus iesus. s̄r tria
consideranda quoz consideratio in nobis
est a sp̄s sancto

Primum est sua diuinitas. dñs
Secundum est sua humanitas. iesus: qd̄ est
eius nomen p̄riū. vt hō est

Tertium est vnionis sublimitas siue sin
gularitas: dñs iesus.

De primo Apocal. xix. Dominus domi
nantium. De secundo Luc. ij. Vocatum
est nomen ei⁹ iesus. De tertio Ioan. j.
Verbum caro factum ē. Iste veritates do
cent a sp̄s sancto Jo. xvi. Cum venerit spi
ritus sanctus docebit vos oem veritatem.

Videns r̄c.

Primum articulus. An in ch̄o fuerit
tristitia fm̄ portionem sup̄iorem: Eli
de feria. v. post dñicam in passione. Post
responsionē autem concludē. q̄ cordialiter
christus nos dilexit qui in se toto p nobis
tristitiam sustinere voluit. Attende ergo
sp̄dulciter eum debeas diligere. p̄ Joā. iij.
In hoc est charitas non quasi nos dilexe
rimus deum: sed qm̄ ips̄ prior dilexit nos
Dammādi peccatores qui eum contemni
tis: luxuriosi: superbi: auari: qui nō ad chri
sti beneplacitum sed ad ppriam voluptatē
attenditis: amatores quidem non dei sed
vestri: cum tamen amor sui sit radix om̄is
mali et edificet ciuitatē inferni. Hunc cer
te euidenter est impletum quod scripserat
paulus. ij. Tim. ij. Scito q̄ in nouissimis
diebus instabunt tpa periculosa et erunt

homines seip̄os amantes. s. s̄r carnem Et
qm̄ ex illo amore p̄cedunt omnia mala: iō
sequit: cupidi: elati: superbi: blasphem̄i: pa
rentibus non obedientes: ingrati: scelesti:
sine affectione: sine pace: criminatores: in
continentes: inimici: sine benignitate: p
ditores: proterui: tumidi: voluptatū ama
tores magis q̄ dei. Ex hoc autem amore
inordinato sui p̄cedit peruersus ille amor
mundi qui multos seducit. Est h̄m mū
dus non fidelis amicus sed p̄ditor: blandi
tur quippe p̄ tpe: sed tandem ad mortē tra
dit et p̄sequit. Quēadmodū canis blādif
hospiti dū est in mensa: sed mensa leuata
vertit ille dorsum: imo latrat contra eum

Figura Job. ij. Dum iob esset in p̄spe
ritate tres eius amici eā reuerbāt: s̄z cū
sederet in sterq̄lino erant illi verbis et op
probrijs aherosi. Sp̄ialiter Miser homo
tres habet amicos in prosperitatib: hui⁹
vite. s. mundū: diabolum: r. p̄inuos car
nales ac familiares. Sed cum expellit ab
hui⁹ vite mensa: a p̄inuis r. familiarib:
bus spoliat: a mūdo eicitur: a diabolo ad
supplicium ducit vbi sedet in tormentis r
in sterq̄lino fetoz. Iddorū de sumo bo
no. Sepe p̄ stimulationē amicitia cōdit vt
q̄ non potuit aperte decipere fraudulenter
decipiat. Non est itaq̄ fidelis amicus mū
dus neq̄ etiam homo ip̄e amicus fidelis
sibi ip̄s. Sed fidelis amicus noster ē ch̄s
qui etiam pro nobis fleuit. Ecci. vj. Amic⁹
co fideli nulla ē compatio.

Secundus ar. In p̄c. r̄c. In hoc ser
mone dicendū de tertia q̄ est rō mēo
rande compassionis vicz p̄f imprudētā
ciuitū hierl̄m q̄ in mūdānis letabant nō p̄
co gitantes ruina sup̄ se venturā. Gregoz.
Fleuit p̄ redēptor ruina p̄fide ciuitatis
quā ip̄a ciuitas sibi nō cognoscebat eē ven
turā Vñ subdit: dicens. Quia si cognouis
ses et tu: subaudi fletes. que modo (q̄ ne
scis qd̄ imminet) exultas. In euangelio au
tem p̄cipue tangunt tria p̄cā p̄pter q̄ ve
nit ruina ciuitatis.

Primum est cordis duricia

Secundum est sup̄ avaricia.

Tertium est templi irreuerētia.

Primum igit r̄c. q̄ iudei excecati r. idurati
p̄dicatores x̄pi p̄cepserūt futura n̄ formidā

Dominica .x. post Trinita.

tes. Ideo dicebat dñs. Et qdē in hac die tua. i. in hoc modico tpe in q̄ ad voluntates tuā facis: assunt tibi ea q̄ ad paces tibi sū non pectoris aut enitatis: sed tps solien. Nunc aut abscondita sunt ab oculis t. f. ea q̄ vctura sunt. qz. i. veniet dies in te. i. ztra te zc. Ubi nota q̄ tps pspitatis h̄ siḡf no mine diei singularit: z postea dies aduersitat: p̄tialiter. qz modica fuit pspitas respectu aduersitatis. In quo etiaz notat q̄ modica: imo nulla est pspitas pctōz in p̄fenti respectu aduersitatis damnatōis et ne. Job. xx. Gaudiū hypocrite instar p̄fici. Dicit ḡ. Venient dies tribulationuz in te: z circū dabūt te inimici tui. s. p̄ncipes romani/vallo. i. circūctū z cōcatenatura de lignis z palis facta: z circū dabūt te sua potentia corpali: z coangustabūt te: vndiqz p̄cludendo z phibēdo introitū z exitū: vt nulla sit euasōis via: z ad terrā p̄sternent te: turres z cuncta edificia ad terrā p̄sternendo z deiciēdo: z filios tuos. i. habitatores tuos aliq̄s occidēdo: aliq̄s captiuādo. et nō relinq̄nt in te lapidē sup lapidem fundit? euertēdo: eo q̄ nō cognouerit. i. cog noscare noluisse p̄pter duriciā cordis tui: tēpus visitatōis tue. Theophyl. i. mei aduent? Veni em̄ visurus z saluatur? te. qd si cognosceres/ex oibz effes exēpta periculis: sicut oēs q̄ crediderūt in ch̄m euasēnt. Allegorice. Hec ciuitas est ecclia: que tpe antich̄i angustabit z p̄sternet. qz pauci audebunt se ch̄ianos p̄fiteri. Moraliter. Hec ciuitas est ania sup quam fleuit dñs qz circūdat z obruit ab inimicis: quā etiam (vt ait Greg.) a corpe exeūte maligni spiritus obsident. Et sicut ait idē Greg. Qd̄ iuxta historiā dñs semel egit: hoc h̄idie p̄ electos suos in ecclia agit. Plangit em̄ reprobos q̄ nesciūt cur plangunt: sed in malis exultāt z letant: q̄ si dānationē suā que eis iminet p̄viderēt: semetipos cū lachrymis electoz plāgerēt: q̄ in pueritate sua diem suā h̄nt h̄ in pace. qz trāstoro gaudēt in tpe: z nulla ventura pene terreni formidine. Supplicia aut seq̄ntia nūc ab eorum oculis abscondita sūt. qz futura q̄ t̄pale leticia em̄ p̄turbēt p̄uidere refugiūt. Uñ si q̄ est p̄tūz t̄p̄s ita ē a gēda leticia vt nūq̄ amaritudo seq̄ntis iudicij recedat a memoria. Veniet aut dies q̄ ad vltionē z supplicia

ducent. qz nō cognouerūt tps visitatōis h̄e. Peruersam em̄ aniam de? visitat q̄i die. sed supbiēs p̄tēnt. Ideo illis in exte mo vite inuicē tradit/cum q̄b̄ etne dāna tōis societate colligat. Uñ valde cogitā dū est q̄ntū nob̄ erit terribilis hora n̄e resolutionis: q̄ pauor mentis: q̄nta tūc omnū maloz memoria: q̄ obliuio trāsacte felicitat: q̄ formido z p̄sideratio iudicij. Quid ḡ ee nob̄ de p̄ntibz ad delectationē debet: q̄n̄ sunt cūctz trāsēuntibz non valet trāsire qd̄ iminet/q̄n̄ z hoc fundit? finit? qd̄ diligit: et illd̄ incipit vbi dolor nūq̄ finitur. **S**cōm fuit sua auaricia: quod notat in sp̄a gelio. qz sicut d̄ Greg. qui narrauerat mala vctura/p̄m̄ in tēplū in greceus ē: vt de illo yendentes z emētes eyceret: ostendens q̄ ruina ppli maxime ex culpa sacerdotū fuit. s. ex auaricia. vñ fm̄ glo. Simonia sacerdotū causa fuit destructōis iudeoz: q̄ etiā ex auaricia sua faciebāt ea vctū in templo q̄ ibi offerri poterant. **T**ertū fuit tēplū irreuerentia. In tēplo em̄ irreuerentiā faciebāt vedētes z emētes. Greg. Euerione h̄pe describens: sed vedētes emētes in tēplo ferēs/ in ip̄o effectu sui opis ostēdit: vñ radix p̄d̄it p̄ditionis. Quāte nūc irreuerentiē fuit circa diuina que p̄culdubio deo sūt abominabiles z grauif̄ puniēde. **E**xēplū. ij. Reg. vj. Quia a dño sup temeritate sua p̄cussus ē z interfectus: qz nō cū debita reuerentiā tetigit arcā dñi. Et. j. Reg. vj. de viris bethsamitibz: eo q̄ vidissent arcā dñi absq̄ deuotiōe debita: p̄cussit dñs de p̄plo septuaginta viros z q̄n̄ q̄gintamilia plebis. vñ d̄ dñs Dalach. j. Si ego dñs vbi honor meus: q. d. Nisi mihi exhibeas honores debitum: nō eris impuniti. Et Leuit. xix. Ego dñs: leges meas custodites

Tertū ar. Aud. zc. Lanete ḡ ne sitis similes iudeis. Nam sicut h̄. L. de ep̄is z clericis. i. Si quenq̄. in fi. Egle delictum eq̄lem erigit penam. et quos par factus coningnat z equat: vtrosq̄ similis pena comitet. Quod etiā h̄ extra de senten. excō. c. quante p̄sumptionis. Audite Ad̄ ne multū timere deberent latrones iā in carcerati audientes socios suos iam suspensos: Hoc attendite auari: indurati: diuine legis trāsgressores. Jam iudei socij vestri

sunt in inferno. Timete itaq; qm vt dicit
Ber. Qui socij fut i culpis: erut z i penis

**Sermo. iij. p dnica. r. post
Trinitatis.**

Videns iesus

Videns iesus. Diuisiones g'rarū sunt: idem
autē spūs. j. Co. xij. Per hāc sen
tentia excludit dñs supbie occasiones. Si
quis em plures hz grās: nō a se hz sz a spī
ritu scō: cur? voluntas ē rectissima. Itē nu
trit benignolentie affectionē. qz cū q's habet
vnā grām: z alius aliam: hñt tñ ab vno spī
ritu in q' p'ni debent. Itē hortat ad grā
rū actionē vt vicz recognoscamus. qz si qd
boni est in nob nō a nobis: sz a deo ē. De
p'mo. j. Coz. iij. Quid habes qd nō acce
pisti/ si aut accepisti qd gloriar' qñ nō ac
ceperis. De scō Eph. iij. Accessum habi
bem? ad p'iem in vno spiritu. De tertio. j.
Thes. v. In oib; grās agi. **Salutatio.**

Videns rē.
Primus ar. An ch'is ex sua pietate ve
lit o'mib; misereri z oēs saluare: Et de
m'rica. iij. post epiph. ser. iij.

Secund' ar. In p'ce. rē. Nunc dicēdū
de triplici fletu. **P**rimus est indif
ferens q' neq; est bon' neq; malus moralr.
puta cū q's luget p morte amici. vt Jacob
longo tpe luxit p ioseph que putabat mor
tuū. vt h' Ber. xxxv. Et dauid p morte
filij sui ammon. vt h' j. Reg. xij. Et iste ē
luct' naturalis q' moderand' est al's possz
fieri malus. Ecci. xxxvij. c. Hodici plo
ra sup mortuū. Indifferens etiā est luct'
que emittit puer statim nat'. De q' Sap.
vij. Primā vocē emisi silem oib; p'drans.
Aug. Puer nat' statim plorat. ppheta ca
lamitatis sue: nondū loquit' z tā pphetar.

Scōs est luct' malus. **T**ertio po bo
nus. Omisso aut p'mo dicēdū in h' fmo
ne de scō q' triplex est

Prim' ē luct' t'palis dānificationis.

Scōs est luct' inordinate cōpassiōis.

Tertio est luct' eternal' dānationis

Primus est rē. qñ q's imoderate luget p
damno rei t'palis. Et hic luctus puenit ex
amore mundi z cupiditate. Juxta illd gre
go. Non sine dolore p'dit qd cū amore pos

sides. **S**cōs est luctus inordinate com
passionis scz sup mortuos que phibet pau
lus. j. Thes. iij. Nolum' vos ignorare de
dormientib; vt non tristemi sic z ceteri q'
sp'ca nō hñt. **S**cōm'ulti sunt q' ante flent
p t'pali dāno/ z p morte amicor; q' p pctis
suis nunq; fleuerunt. contra q's ait Aug'.
Sciat se culpabiliter dux q' deflet mortez
amici: z dāna rei t'palis: z dolore pcti non
ōndit in lachrymis. **T**ertio est luct' eter
nalis dānationis. Apoc. xij. Quantun
glificauerit se z i delitijs fuit: rādū date illi
tormentū z luctū. Et Matt. xij. Ibi erit
fletus z stridor dentū. Sic dic Rich. in
iij. dil. l. Non erit in inferno corpalis flet'
inquantū est resolutio corpaliū lachry
maz qz talis resolutio p'net ad corrupti
bile statū. Tñ erit ibi maxim' dolor inte
rior q' signādit p signa in facie z oculis cū
turbatiōe z motu capitis z stridore den
tū vultusq; tristitia. **Q**nta erit amari
tudō in cordib; dānator' q' ta tristitia inf
ra horribiles demonū z alioz dānator' tur
bas: z tā horrendi carcer' tenebras. **C**er
te h'ri q' nunc luget rē. **V**ide exēplū dnica.
iij. post pasca. ser. iij.

Tertio ar. Aud. rē. Notate itaq; qm
multo meli' ē nūc puo tpe lugere q' i
inferno sine fine. Et voluntaria p'nia mul
to potius est assumēda q' expectanda illa
tristitia velitis nolit' infligenda. Audite
qd dicit lex. In autentico de nup. s. j. De
lius est vt aliquis seipm corrigat: q' expe
cret ab alijs corrigi. Et notetis bene qm si
cur h' de pe. di. j. Medicina. s. Proximo.
Pctā nō dimittunt sine pena: quia aut de
us punit: aut hō. Quis aut non pot' eli
geret ad mandatū regis se punire leu' di
sciplina q' expectare aduentū regis q' ppe
tuis carcerib; manciparet. Expone z appli
ca notando illud Ecci. ij. Si p'niā non
egerim? incidem' in man' dei.

Dnica. r. post Trinitatis.
Sermo. v.

Videns iesus

Videns iesus. Diuisiones opationū sunt: idē
eo de' q' opat oia in o'ib; j.
Coz. xij. Ibi comedat dei potētia: notat

